

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	23.03.2014
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.06.2014
Avaldamismärge:	RT I, 13.03.2014, 53

Rahvusooperi seadus

Vastu võetud 02.12.1997
[RT I 1997, 93, 1558](#)
 jõustumine 03.01.1998

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
31.05.2000	RT I 2000, 47, 287	17.06.2000
29.01.2002	RT I 2002, 21, 117	04.03.2002
10.05.2002	RT III 2002, 14, 157	10.05.2002 Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi kohtuotsus tunnistab rahvusooperi seaduse § 20 lg 2 kehtetuks.
05.06.2002	RT I 2002, 53, 336	01.07.2002
12.06.2002	RT I 2002, 57, 357	01.08.2002
16.10.2002	RT I 2002, 90, 521	01.01.2003
11.06.2003	RT I 2003, 51, 353	19.07.2003
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 2	23.03.2014, osaliselt 01.01.2015, 01.01.2017 ja 01.01.2019

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse ülesanne

Käesolevas seaduses sätestatakse rahvusooperi eesmärk, ülesanded, õiguslik seisund ning juhtimise ja tegevuse korraldus. Rahvusooperi nimi on "Estonia".

§ 2. Rahvusooperi eesmärk

Rahvusooperi eesmärk on edendada eesti rahvuslikku teatri- ja muusikakultuuri, propageerida ja tutvustada seda Eestis ja välismaal ning teha maailma muusika- ja teatrikultuuri saavutused kättesaadavaks Eestis.

§ 3. Rahvusooperi ülesanded

Rahvusooperi ülesanded on:

- 1) ooperi-, balleti-, opereti- ja muusikalizhanris loodud teoste avalike esituste regulaarne korraldamine etenduste ja kontsertide näol;
- 2) etenduste ja kontsertide kõrge kunstilise taseme tagamine;
- 3) eesti algupärase muusikateatri repertuaari sihipärane propageerimine, autoritelt uute teoste tellimine ja nende teoste kasutamine;
- 4) maailma muusika- ja teatrikultuuri väärtuste ning kõrgetasemeliste külalisesinejate tutvustamine etenduste ja kontsertide kaudu;
- 5) oma etenduste ning lauljate, tantsijate ja muusikute tutvustamine välismaal;
- 6) Eestis koolituse saanud lauljate, tantsijate ja muusikute rakendamise tagamine, nendele täiendõppe võimaldamine;
- 7) tingimuste loomine rahvusooperi kunstilise kollektiivi loominguks arenguks;
- 8) oma etenduste ja kontsertide jäädvustamise korraldamine;

9) osalemine muusikateatrite rahvusvahelises koostöös.

§ 4. Rahvusooperi õiguslik seisund

(1) Rahvusooper on avalik-õiguslik juriidiline isik, kes tegutseb käesoleva seaduse, teiste õigusaktide ja oma põhikirja alusel. Käesolevas seaduses nimetatud juhtudel kohaldatakse rahvusooperile etendusasutuse seaduse (RT I 1997, 11, 94) sätteid.

(2) Rahvusooper lõpetatakse seadusega.

(3) Rahvusooper registreeritakse riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikus registris selle registri põhimääruses sätestatud korras.

[RT I 2002, 57, 357- jõust. 01.08.2002]

2. peatükk JUHTIMINE

§ 5. Juhtimine

Rahvusooperit juhivad nõukogu, peadirektor ja loomingujuht.

§ 6. Nõukogu

(1) Nõukogu on rahvusooperi kõrgeim juhtimisorgan, kes koosneb üheteistkümnest liikmest.

(2) Nõukogusse kuuluvad:

1) kolm Riigikogu nimetatud Riigikogu liiget Riigikogu kultuurikomisjoni ettepanekul;

2) kaks kultuuriministri nimetatud liiget;

3) üks haridus- ja teadusministri nimetatud liige;

[RT I 2002, 90, 521- jõust. 01.01.2003]

4) üks rahandusministri nimetatud liige;

5) üks Eesti Muusikaakadeemia nõukogu nimetatud liige;

6) üks Eesti Teatriliidu juhatuse nimetatud liige;

7) üks Eesti Heliloojate Liidu juhatuse nimetatud liige;

8) üks Estonia Seltsi juhatuse nimetatud liige.

(3) Käesoleva paragrahvi teise lõike punktides 6, 7 ja 8 nimetatud mittetulundusühingute lõppemisel nimetab nõukogu liikme nende õigusjärglane. Õigusjärglase puudumisel väheneb nõukogu liikmete arv.

(4) Nõukogu koosseisu kinnitab ja esimese istungi kutsub kokku kultuuriminister.

§ 7. Nõukogu ja nõukogu liikme volituste tähtaeg

(1) Nõukogu volituste tähtaeg on viis aastat. Volituste tähtaja lõppemisel jätkab nõukogu oma tegevust kuni nõukogu uue koosseisu kinnitamiseni.

(2) Nõukogu liikme volitused lõpevad tagasikutsumisel, tagasiastumisel või väljalangemisel surma korral.

(3) Nõukogu liikme volituste lõppemisel kinnitatakse tema asemele uus, vastavalt käesoleva seaduse § 6 lõikele 2 nimetatud liige, kelle volitused kestavad kuni nõukogu uue koosseisu kinnitamiseni.

(4) Riigikogu volituste lõppemisel täidavad Riigikogu liikmetest nõukogu liikmed oma ülesandeid kuni uute liikmete nimetamiseni Riigikogu uuest koosseisust.

§ 8. Nõukogu esimees ja aseesimees

(1) Nõukogu liikmed valivad endi hulgast nõukogu esimehe ja aseesimehe nõukogu uue koosseisu esimesel istungil. Nõukogu istungit juhatab kuni esimehe valimiseni kultuuriminister.

(2) Nõukogu esimees ja aseesimees valitakse nõukogu koosseisu lihthäälteenamusega.

(3) Nõukogu esimees korraldab nõukogu tööd, juhatab nõukogu istungeid, esindab nõukogu, kontrollib nõukogu otsuste täitmist.

(4) Nõukogu esimehe äraolekul täidab tema ülesandeid aseesimees.

§ 9. Nõukogu pädevus

(1) Nõukogu:

1) kinnitab rahvusooperi põhikirja ja teeb selles muudatusi;

- 2) kinnitab rahvusooperi tegevuse põhisuunad ja teostab järelevalvet nende täitmise üle;
- 3) kinnitab rahvusooperi struktuuri ja töötajate koosseisu, määrab kindlaks loomingu juhi ametinimetuse;
- 4) [kehtetu];
- 5) määrab kindlaks peadirektori ja loomingu juhi töötasu ning peadirektori asendamise korra;
- 6) kinnitab rahvusooperi finantsplaani, eelarve ja eelarve täitmise aruande;
[RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]
- 7) kinnitab rahvusooperi vara valdamise, kasutamise ja käsutamise korra;
- 8) otsustab käesoleva seadusega sätestatud ulatuses ja korras rahvusooperi varaga seotud küsimusi;
- 9) määrab kindlaks rahvusooperi tegevuse sisekontrolli teostamise korra;
- 10) kuulab ära peadirektori ja loomingu juhi aruanded;
- 11) otsustab rahvusooperi rahvusvahelises muusikateatrite koostöös osalemise küsimusi;
- 12) annab hinnangu rahvusooperi tegevusele;
- 13) esitab vajadusel riigiorganitele ettepanekuid rahvusooperi tegevust puudutavates küsimustes;
- 14) kinnitab nõukogu liikmete tasustamise tingimused ja korra;
- 15) otsustab muud küsimused, mis käesoleva seaduse kohaselt kuuluvad nõukogu pädevusse.

(2) Rahvusooperi peadirektori ja loomingu juhi ettepanekul võib nõukogu vastu võtta otsuseid muudes rahvusooperi tegevust puudutavates küsimustes.

§ 10. Nõukogu töökord

(1) Nõukogu istungid toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvemini kui kord kvartalis. Istungi kutsub kokku nõukogu esimees, tema äraolekul aseesimees. Nõukogu istungi päevakord tehakse teatavaks kirjalikult vähemalt 10 päeva ette.

(2) Nõukogu erakorraline istung kutsutakse kokku kahe nädala jooksul, kui seda nõuab vähemalt kuus nõukogu liiget.

(3) Nõukogu on otsustusvõimeline, kui kohal on vähemalt kuus nõukogu liiget, sealhulgas esimees või aseesimees.

(4) Nõukogu võtab otsuseid vastu kohalviibivate liikmete lihthäälteenamusega. Käesoleva seaduse § 9 lõike 1 punktides 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9 ja 12 nimetatud küsimustes on vajalik nõukogu koosseisu lihthäälteenamus. Häälte võrdse jaotumise korral on otsustav esimehe või teda asendava aseesimehe hääl.

(5) Nõukogu otsused vormistatakse kirjalikult ja tehakse viie tööpäeva jooksul teatavaks peadirektorile ja loomingu juhtidele.

(6) Nõukogu istungitest võtavad sõnaõigusega osa peadirektor ja loomingu juht.

§ 11. Peadirektor

(1) Peadirektor juhivad rahvusooperi täitev-korraldavat tegevust. Peadirektor kannab vastutust rahvusooperi üldise arengu, tegevuse ning vara ja rahaliste vahendite õiguspärase ja otstarbeka kasutamise eest.

(2) Peadirektor:

- 1) esindab rahvusooperit ja teostab tema nimel tehinguid, annab volituse rahvusooperi esindamiseks;
- 2) annab aru nõukogule ja tagab nõukogu otsuste täitmise ;
- 3) tagab eelarveprojekti koostamise;
- 4) tagab eelarve täitmise ja esitab selle kohta aruande nõukogule;
- 5) korraldab raamatupidamist;
- 6) sõlmib töölepinguid rahvusooperi töötajatega ja määrab kindlaks nende töötasu;
- 7) annab oma pädevuse piires käskkirju;
- 8) kinnitab pääsmete hinnad, töösisekorra- ja asjaajamiseeskirjad ning tööjuhendid;
- 9) lahendab muid rahvusooperi juhtimisega seotud küsimusi, mis käesoleva seadusega ei ole antud kellegi teise pädevusse.

(3) Loomingu tegevusega seotud küsimusi otsustab peadirektor loomingu juhi ettepanekul.

(4) Peadirektori ametikoha täitmise kord sätestatakse rahvusooperi põhikirjas. Peadirektoriga sõlmib ja lõpetab töölepingu nõukogu esimees. Tööleping sõlmitakse kuni viieks aastaks.

§ 12. Loomingu juht

(1) Loomingu juht korraldab ja koordineerib rahvusooperi loomingu tegevust ning kannab vastutust rahvusooperi kunstilise taseme ja loomingu eesmärkide elluviimise eest.

(2) Loomingu juht:

- 1) kavandab rahvusoperi kunstilise kontseptsiooni ja töötab välja arengukava;
- 2) koostab repertuaariplaani ja koordineerib etendustegevuse korraldamist;
- 3) korraldab loominguliste töötajate valikut ja rakendamist, lahendab nende täiendõppega seotud küsimusi;
- 4) kavandab autoritelt uudisteoste tellimist ja nende kasutamist;
- 5) kavandab külalisesinemisi ning külalisesinejate kutsumist;
- 6) määrab kindlaks jäädvustamisele kuuluvad etendused ja kontserdid;
- 7) esindab rahvusoperit oma pädevuse piires;
- 8) lahendab muid rahvusoperi loomingulist tegevust puudutavaid küsimusi.

(3) Loominguline juht lahendab tema pädevuses olevaid küsimusi koostöös peadirektori ja loominguliste alajuhtidega.

(4) Loomingulise juhi ametikoha täitmise kord sätestatakse rahvusoperi põhikirjas. Loomingulise juhiga sõlmib ja lõpetab töölepingu nõukogu esimees. Tööleping sõlmitakse kuni viieks aastaks.

3. peatükk

TEGEVUSE KORRALDUS

§ 13. Töökorraldus

(1) Rahvusoper korraldab etendusi ja kontserte hooegade kaupa.

(2) Rahvusoperi repertuaarivalikule, etenduste ja kontsertide planeerimisele, repertuaariplaani koostamisele ning etendustest ja kontsertidest teavitamisele kohaldatakse etendusasutuse seaduse § 10, § 11 lõiget 1 ja § 12 lõiget 1.

[RT I 2003, 51, 353- jõust. 19.07.2003]

(3) Rahvusoperi loomingulise tegevuse kavandamise ja hindamisega seotud küsimuste läbivaatamiseks võib moodustada loomenõukogu. Loomenõukogu moodustamise otsustab nõukogu, kes määrab kindlaks loomenõukogu ülesanded ja töökorra. Loomenõukogu koosseisule kohaldatakse etendusasutuse seaduse § 8 lõiget 3.

[RT I 2003, 51, 353- jõust. 19.07.2003]

§ 14. Loomingulised töötajad

Rahvusoperi loomingulistele töötajatele ja nendega sõlmivatate töölepingute tähtajale kohaldatakse etendusasutuse seaduse § 7.

[RT I 2003, 51, 353- jõust. 19.07.2003]

4. peatükk

VARA, FINANTSEERIMINE, EELARVE, KONTROLL JA ARUANDLUS

§ 15. Rahvusoperi vara

(1) [Kehtetu - RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

(2) [Kehtetu - RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

(3) Rahvusoper võib kinnisvara võõrandada, hoonestusõiguse ja kasutusvaldusega koormata ning laenu võtta nõukogu otsusel ja

Vabariigi Valitsuse loal.

(4) Rahvusoperi omandis olevaid ruume võib rahvusoperi nõukogu otsusel ettevõtluseks rendile anda, kui see ei kahjusta rahvusoperi mainet.

(5) Rahvusoper ei või anda laenusid, osutada sponsortoetust ja tagada oma varaga teise isiku kohustusi.

(6) Rahvusoper võib oma tegevuse toetamiseks asutada sihtasutuse. Sihtasutusele kinnisvara üleandmise suhtes rakendatakse käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatut.

§ 16. Finantseerimine ja eelarve

(1) Rahvusoperi tegevust finantseeritakse pääsmete müügist saadavast tulust, toetusena riigieelarvest ja muudest allikatest.

(2) Rahvusooperil on õigus korraldada oma põhitegevusega kaasnevat majandustegevust, millest saadud tulu läheb rahvusooperi eelarvesse.

(3) Rahvusooperi rahalisi vahendeid käsutab peadirektor nõukogu kehtestatud tingimustel ja korras.

(4) Rahvusooperi kõigi tulude ja kulude kohta koostatakse tasakaalus eelarve, mis peab vastama rahvusooperi finantsplaanile, riigieelarve seaduse §-s 6 esitatud eelarvepositsiooni reeglitele, §-s 10 esitatud netovõlakooormuse reeglile ning § 11 alusel kehtestatud piirangutele.

[RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 esitatud nõuetele vastava rahvusooperi eelarve ja selle täitmise aruande kinnitab nõukogu.

[RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

§ 16¹. Rahvusooperi finantsplaan

(1) Rahvusooper koostab igal aastal finantsplaani, mis on aluseks rahvusooperi eelarve koostamisel.

(2) Finantsplaan koostatakse ja esitatakse riigieelarve seaduse §-s 12 sätestatud nõuete kohaselt.

[RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

§ 17. Kontroll, järelevalve ja aruandlus

(1) Rahvusooper peab oma varade ja vahendite kasutamise kohta raamatupidamise ja statistilist arvestust seadusega kehtestatud korras.

(2) Riigikontroll kontrollib Rahvusooperi tegevust vastavalt Riigikontrolli seadusele.

(3) Riiklikku järelevalvet rahvusooperi tegevuse seaduslikkuse üle teostavad Kultuuriministeerium ning teised seadusega selleks volitatud ametiasutused ja ametnikud.

(4) Kultuuriministril on õigus peatada nõukogu ja peadirektori seadusevastase toimingu sooritamise või õigusakti kehtivus ja teha ettekirjutus toimingu või õigusakti puuduste kõrvaldamiseks.

(5) Rahvusooper annab oma tegevusest aru seaduses või seaduse alusel sätestatud mahus ja korras.

5. peatükk SEADUSE RAKENDAMINE

§ 18. Riigietendusametuse Estonia Teater tegevuse lõpetamine ja peadirektorile volituse andmine

(1) Riigietendusametuse Estonia Teater tegevus loetakse käesoleva seaduse jõustumisel lõpetatuks.

(2) Riigietendusametuse Estonia Teater peadirektor on volitatud tegutsema rahvusooperi nimel kuni rahvusooperi peadirektori valimiseni.

§ 19. Nõukogu

(1) Käesoleva seaduse § 6 lõike 2 punktides 1, 3, 4, 5, 6, 7 ja 8 nimetatud institutsioonid teatavad hiljemalt ühe kuu jooksul käesoleva seaduse jõustumisest arvates kultuuriministrile nende poolt nõukogu koosseisu nimetatud isikud.

(2) Kultuuriminister kinnitab nõukogu koosseisu ja kutsub nõukogu kokku hiljemalt kahe kuu jooksul käesoleva seaduse jõustumisest arvates.

(3) Nõukogu viib läbi avaliku konkursi rahvusooperi peadirektori ja loomingujuhise juhi valimiseks hiljemalt nelja kuu jooksul käesoleva seaduse jõustumisest arvates.

§ 20. Vara ja riigieelarve-assigneeringud

(1) Riigivara, mis käesoleva seaduse jõustumise ajal on riigietendusametuse Estonia Teater valduses, võõrandatakse tasuta hiljemalt nelja kuu jooksul käesoleva seaduse jõustumisest arvates Vabariigi Valitsuse otsuse alusel rahvusooperile tema ülesannete täitmiseks.

(2) [Kehtetu -RT III 2002, 14, 157- jõust. 10.05.2002 - Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi kohtuotsus tunnistab rahvusooperi seaduse § 20 lg 2 kehtetuks.]

(3) Riigietendusametuse Estonia Teater kasutamata jäänud riigieelarve-assigneeringud suunab Vabariigi Valitsus oma reservfondi rahvusooperi tegevuse finantseerimiseks.

§ 21. Õigused ja kohustused

(1) Käesoleva seaduse § 20 lõikes 2 nimetatud rendilepingute lõpetamisest tekkinud kahju hüvitatakse rentnikele kahe kuu jooksul rentniku poolt ruumide vabastamise päevast arvates. Hüvitise suurus määratakse kindlaks poolte kokkuleppel, kuid see ei või olla suurem kui lepingus sätestatud kolme kuu rent.

(2) Kui rahvusooper on sõlminud endise rentnikuga uue rendilepingu, ei ole rentnikul õigus nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kahju hüvitamist.